

[Ømann.]

Men nu vel, ud fra denne betalingsbalances næsten absolutte tyranni har forfatterne af PP II lagt tæppet ud for den danske befolkning. Der forudsættes samme produktivitetstigning som i årene 1967-1972, men for at holde dette tempo kræves der en langt større fremgang i erhvervsinvesteringerne, end man opererede med i PP I. Det er allerede et meget stort spørgsmålstejn, hvor man skaffer kapitalen fra til disse øgede erhvervsinvesteringer. Arbejdsstyrken vil gå op målt i antal beskæftigede, men den vil gå ned målt i arbejdstimer under ét. Det er jo en mystisk udvikling, og den dækker også over nogle ret så bemærkelsesværdige forskudninger fra 1972 til 1987. Mænd i alle aldre vil arbejde mindre, mens kvinderne vil arbejde mere. Han regner med, at de gifte kvinder fortsat vil rykke ind på arbejdsmarkedet — dette er dog i høj grad en politisk forudsætning. Men dette er ikke nok til at klare situationen. Yderligere må man indforskrive 56.000 fremmedarbejdere for at klare arbejdsforsyningen. Dette sidste må vist også nok betynges som en meget politisk forudsætning.

Endnu mere politisk bliver PP II, når den filosoferer over det private forbrug og dets udvikling. I forhold til PP I er man blevet lidt ængstelig ved den lave forbrugsstigning, man havde ansat. Nu „sjusser“ man sig frem til, at det nok er nødvendigt at lade privatforbruget stige med 3,5 pct. om året. Det vil over den 15-årige periode betyde en stigning på 80 pct. pr. hoved, altså langt mere, end PP I vovede at unde os. Det må da siges, at der også her er tale om en vejrmelding, ligesom når man forudsætter, at boliginvesteringerne skal ligge på et forholdsvis højt niveau, skønt lavere end i de senere år.

Når man så kommer til den offentlige sektor som den sidste, der skal være med til at dele den forventede produktionstilvækst, ja, så skal der jo ske en kraftig opbremsning. Det er lidt svært at aflæse, hvor store restriktionerne skal være. Hvis man gransker tabellerne, kan man måske komme til det resultat, at man regner med en gennemsnitlig højnelse af de offentlige ydelser på 15-25 pct. over de 15 år. Økonomiministeren må korrigere mig, hvis jeg har læst forkert.

Men dette er jo også i høj grad en politisk forudsætning, og den er meget interessant på baggrund af den forudsatte stigning i privatforbruget på 80 pct. Man kan nok spørge, om det ikke er sådan, at det er urealistisk at antage, at privatforbruget skal stige med 80 pct., mens den offentlige sektor skal stige med 25 pct. Er det ikke sådan, at det offentlige er ved at overtage flere og flere af f. eks. arbejdsmarkedets problemer? Har vi ikke fået nogle hårdnakkede energi- og miljøproblemer ind på livet, problemer, der kræver offentlig styring? Var det ikke sådan for nogle år siden, at man sagde, at investering i undervisning og uddannelse var den mest billige og samfundsprofitable investering, man kunne foretage sig? Tror ministeren ikke, at vi står over for en overgang til offentlig trafik, og at denne overgang kræver budgetpenge?

Er det i det hele taget ikke sådan, at de opgaver, der er fælles for en større del af befolkningen, løses bedre og billigere af fællesskabet end af den enkelte private? Det er jo simpelt hen andelstanken, som økonomiministeren vel ikke kan være så helt ukendt med. Jeg ved godt, at denne tanke ikke er moderne efter valgets Glistrupchok, men den er logisk, den er rigtig, og den vil uvægerlig melde sig med styrke længe inden 1987.

Derfor vil jeg sige som en kommentar til denne overmåde koncentration omkring de offentlige budgetter: foragt ikke de offentlige opgaver, men fjern bureaukratiet og gør den offentlige administration moderne og folkelig. Jeg forstår da godt, at spørgsmålet om de offentlige udgifter har optaget så stor en del af ministerens redegørelse, for de offentlige udgifter er jo det eneste, som perspektivplanen levner ham tilbage at operere med som styringsmiddel. Skatteudskrivningen er udpint til det yderste, det står der i planen. Kapitalmarked og pengemarked skal være frit og uregerligt, det er planens forudsætninger, og det er også ministerens politik. Forbrugets omfang og dets indhold er uden for diskussion, er uden for prioritering. Det tror jeg også er en forudsætning for redegørelsen, og det er en forudsætning for regeringens politik. Opsparingen som en forudsætning for hele regnestykket og grundlaget for investeringerne i de næste 15 år har man ingen virkelig indflydelse på.